

Ár 2010, mánudaginn 13. desember 2010, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Áslaug Árnadóttir, formaður, Geir Arnar Marelsson, Jóhann Tómas Sigurðsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 35/2010**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 22. september 2010 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 17. september 2010. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 23. september 2010, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust þann 18. október 2010. Var bréfið sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 21. október 2010, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir frá sóknaraðila bárust þann 9. nóvember 2010. Varnaraðili gerði athugasemdir við athugasemdir sóknaraðila þann 16. nóvember 2010.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 26. nóvember, 3. og 13. desember 2010.

II.

Málsatvik.

Þann 9. desember 2005 gaf A út skuldabréf til varnaraðila með veði í lausafé og sjálfskuldarábyrgð að fjárhæð 3.637.770 kr. Samkvæmt skuldabréfinu tókst G á hendur sjálfskuldarábyrgð á greiðslu lánsins. Bifreiðin R var veðsett til tryggingar skilvísri og skaðlausri greiðslu og undirritaði N skuldabréfið sem veðþoli.

Skilmálum veðskuldabréfsins var breytt þann 15. desember 2005 þegar M urðu skuldari. Undir yfirlýsingu vegna breyttra skilmála ritaði N sem sjálfskuldarábyrgðaraðili.

Telur varnaraðili að yfirlýsingin sé skuldbindandi fyrir M og hefur hafið innheimtuaðgerðir gegn sóknaraðila á grundvelli umrædds skjals.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að „*nefndin úrskurði yfirlýsingu dags. 15.12.05 (FSKJ 2) sem óskuldbindandi yfirlýsingu hvað [sóknaraðila] varðar, þar sem samkvæmt lögum félagsins þurfa tveir stjórnarmenn að rita firmað svo skuldbindandi sé.*“

Sóknaraðili rökstyður kröfu sína með því að yfirlýsing vegna breyttra skilmála veðskuldabréfa sé ekki skuldbindandi fyrir sóknaraðila þar sem yfirlýsingin sé ekki

órjúfanlegur hluti skuldaskjals og undirritun á yfirlýsingu f.h. sóknaraðila sé ófullnægjandi á grundvelli laga félagsins. Sóknaraðili hafi ekki undirritað skuldaskjalið. A riti á skuldaskjalið sem útgefandi/aðalskuldari og G riti á skuldaskjalið sem sjálfskuldarábyrgðaraðili og sé hans getið í meginmáli skjalsins sem sjálfskuldarábyrgðaraðila og sé skjalið samið af varnaraðila. Umrædd yfirlýsing sé ekki frágengið skjal og hafi undirritun sóknaraðila aldrei verið kláruð, sbr. lög félagsins, samþykktir þess, 49. gr. laga um einkahlutafélög og 28. gr. laga um verslanaskrá, firmu og prókúru. Yfirlýsingin sé því ekki skuldbindandi fyrir sóknaraðila.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess aðallega að kröfum sóknaraðila verði vísað frá nefndinni. Til vara krefst varnaraðili þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Aðalkröfu sína byggir varnaraðili annars vegar á því að varnaraðili eigi ekki aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki og því heyri ágreiningur málsaðila ekki undir starfssvið nefndarinnar, sbr. 3. gr. samþykktu fyrir nefndina, en samkvæmt ákvæðinu sé það skilyrði að kvörtun sé vegna viðskipta við fjármálafyrirtæki sem aðild á að nefndinni. Varnaraðili eigi ekki aðild að þeim samtökum sem stóðu að samkomulagi um starfrækslu nefndarinnar og hafi ekki orðið aðili að nefndinni við það að aðild félagsins að Sambandi íslenskra tryggingafélaga færðist yfir til Samtaka fjármálafyrirtækja 1. janúar 2007, enda fari starfsleyfi varnaraðila eftir lögum um váttryggingastarfsemi en ekki lögum um fjármálafyrirtæki. Þá hafi varnaraðili aldrei sótt um að eiga beina aðild að nefndinni, sbr. síðari másl. 1. gr. samþykktu fyrir nefndina. Skylduáðild fjármálafyrirtækja að nefndinni skv. 19. gr. a laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002 hafi ekki þýðingu þar sem varnaraðili teljist ekki fjármálafyrirtæki í skilningi laganna.

Hins vegar byggir frávisunarkrafa varnaraðila á því að ágreiningur sá sem er tilefni kvörtunarinnar sé nú þegar til úrlausnar hjá sýslumanninum í Reykjavík, en aðfararbeiðni varnaraðila gagnvart sóknaraðila hafi verið tekin fyrir hjá sýslumanni 1. október sl. Samkvæmt d-lið 6. gr. samþykktu fyrir nefndina fjalli nefndin ekki um ágreiningsmál sem eru til meðferðar almennra dómstóla eða gerðardóms. Þótt úrlausn ágreiningsmála hjá sýslumanni teljist ekki beinlínis til dómsathafna í þrengsta skilningi verði ekki fram hjá því litið að úrlausnir sýslumanna um framgang aðfararbeiðna fari eftir réttarfarsreglum sem kveðið sé á um í aðfararlögum nr. 90/1989. Verði því að telja ágreining milli tveggja eða fleiri aðila, sem sé til úrlausnar hjá sýslumanni á grundvelli laga er varða fullnustugerðir verði jafnað við ágreiningsmál sem séu til meðferðar almennra dómstóla í skilningi d-liðs 6. gr. samþykktanna. Bendir varnaraðili á að ágreiningi um ákvarðanir sýslumanns verði skotið til úrlausnar héraðsdómara samkvæmt því sem nánar greinir í 14. kafla laga nr. 90/1989. Að auki geti almennt ekki farið saman að sama ágreiningsefni sé til úrlausnar bæði hjá sýslumanni og nefndinni, slíkt fari í bága við málsmeðferðarreglur réttarfars og stjórnarsýsluréttar.

Varakröfu sína styður varnaraðili við að sóknaraðili hafi greitt 32 fyrstu afborganir af bréfinu og lítils háttar inn á 33. afborgunina, samtals 2.663.327 kr. Engir fyrirvarar hafi verið gerðir þegar greiðslurnar voru inntar af hendi um að sóknaraðili væri ekki greiðandi skuldabréfsins. Þá verði ekki framhjá því litið að í bréfi Fjármálaeftirlitsins til varnaraðila þar sem tilkynnt hafi verið um kvörtun varnaraðila vegna meintra ólögmetra starfshátta varnaraðila, m.a. við innheimtu umrædds

skuldabréfs, komi fram að varnaraðili hafi gert tilraunir til að greiða afborgarnir af umræddu skuldabréfi.

Þá bendir varnaraðili á að ekki fari milli mála að N, framkvæmdastjóri sóknaraðila, hafi ritað undir yfirlýsinguna eiginnaftan og hafi hún gert það í því skyni að skuldbinda sóknaraðila, enda hafi hún ritað „M“ Því beri að hafna kröfum sóknaraðila fyrir nefndinni.

VI.

Niðurstaða.

Í 1. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000 segir að úrskurðarnefndin starfi samkvæmt samkomulagi á milli viðskiptaráðuneytisins, Sambands íslenskra viðskiptabanka, Sambands íslenskra sparisjóða, Samtaka verðbréfafyrirtækja, Sambands lánastofnana og Neytendasamtakanna. Þá segir að einstök fyrirtæki geri átt aðild að nefndinni. Í 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefndina er fjallað um starfssvið nefndarinnar. Samkvæmt greininni geta viðskiptamenn fjármálafyrirtækja sem eiga aðild að nefndinni snúið sér til nefndarinnar með kvartanir vegna viðskipta við þau. Samkvæmt a-lið greinarinnar tekur nefndin til meðferðar kvartanir sem varða réttarágreining á milli fjármálafyrirtækis eða dótturfyrirtækis slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptamanns hins vegar, enda sé samningssamband milli aðila.

Kröfum sóknaraðila í máli þessu er beint gegn F, en F er váttryggingafélag sem starfar samkvæmt starfsleyfi sem gefið er út á grundvelli laga nr. 56/2010 um váttryggingastarfsemi. Varnaraðili er því ekki fjármálafyrirtæki og á því ekki aðild að úrskurðarnefnd um viðskipti með fjármálafyrirtæki, enda hefur hann ekki sótt um aðild að nefndinni á grundvelli síðari málsl. 1. gr. samþykktu fyrir nefndina. Ákvæði 19. gr. a laga um fjármálafyrirtæki breyta engu um aðild varnaraðila að nefndinni.

Samkvæmt framansögðu er það utan starfssviðs nefndarinnar að fjalla um framangreindan ágreining sóknaraðila við varnaraðila og er því óhjákvæmilegt þegar af þeirri ástæðu að vísa máli þessu frá úrskurðarnefndinni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Reykjavík, 13. desember 2010.

Áslaug Árnadóttir

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir